

Részállástól a tudományos műhelyig

Dénes Zoltán

Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet (OORI)
Semmelweis Egyetem, Rehabilitációs Medicina Tanszék
z.denes@rehabint.hu

A folyóirat különleges számát tartja a kezében az olvasó. Az ebben a lapszámban megjelenő valamennyi közlemény kapcsolatban van egy munkatársunkkal, dr. Mészáros Éva logopédussal, akinek munkássága jelentős része az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézethez (OORI) kötődik, munkájának gyakorlati része, annak szakmai háttere intézetünkben volt. Bár munkájának csak egy részét végezte az OORI-ben, ott maradandót alkotott, és ezt a tevékenységét szeretnénk megköszönni. A hetvenes években részállásos logopédus alkalmazásával indult el a logopédiai munka az OORI-ben, és most az ország rehabilitációval foglalkozó szakterületének vezető logopédiai tudományos műhelyévé vált. Ez egy jubileumi alkalom is, hiszen ötvenéves a történet. Jelenleg hét logopédiai végzettséggel is rendelkező szakember dolgozik az Intézetben, akik dr. Mészáros Éva szakmai vezetése alatt dolgoztak, alkottak, és az örökséget viszik tovább. A jelenlegi logopédus csapatban már tudományos fokozattal rendelkezik egy kolléga, és ketten nemsokára megszerzik a PhD-címet.

Hogyan jött létre a tudományos műhely, hogyan alakult ki a jelenlegi logopéduscsoport?

A kórház 1975-ben vette fel az OORI nevet, és lett a rehabilitációs szakterület kialakításának országos vezetője, de a rehabilitációs osztályok szervezése már korábban megindult. A Hemiplégia Rehabilitációs Osztály létrejöttével logopédus szakember is megjelent a szervezendő rehabilitációs teamben, kezdetben csak részállásban. Mészáros Éva volt az első teljes állású logopédus az akkor még Hemiplégia Rehabilitációs Osztályon, melynek vezetője dr. Endresz Mária volt. A másik, agysérültekkel foglalkozó rehabilitációs osztályon (Koponya-agysérültek Rehabilitációs Osztálya) pedig Kiss Katalin logopédus kezdett dolgozni, aki a nyelvészet felé bővítette szakterületét, a Nyelvtudományi Intézetben is munkálkodott, kutatott. Ennek eredményeként Szentkúti-Kiss Katalin 2000-ben elsőként szerzett doktori fokozatot a logopédusteamből. Korai halálát követően az OORI-ben a logopéduscsoport szervezését, a szakmai munka irányítását Mészáros Éva vette át. A logopédusok képzése folytatódott, de a részállások és távozások miatt csak lassan alakult, bővült a szakmai csapat. Az Agysérültek Rehabilitációs Osztályán például az egyik gyógytornászállást cseréltük logopédusi állásra, hogy erősítsük a logopédiai szakmai munkát. A szomatopedagógus Herczeg Dóra lett képzett logopédus. Az új épületbe költözve, új osztálystruktúrák alakultak ki, 40 ágyas osztályok jöttek létre, a logopédusok száma és munkája is kibővült, a központi épületben az együttműködés feltételei is javultak. A Hemiplégia Rehabilitációs Osztályon Szöllösi Izabella, az Agysérültek Rehabilitációs Osztályán Órley Zita dolgoztak a főállású logopédusok mellett, de a Vegyes Profilú osztályon is volt már külön logopédus, Sipkai Zsuzsanna. A logopédus szakmai csapat tovább erősödött. Mészáros Éva 2009-ben PhD-fokozatot szerzett, így már minősített szakemberként vezette az intézeti logopédusmunkacsoportot. A fejlődés folytatódott, a logopéduscsoport szakmai munkája szélesedett, profilok is kialakultak. A hagyományos afáziakezelések mellett megerősödtek más irányok is: a dizartria, nyelészavar kezelése (Németh Mariann), művészeti (Órley Zita), kommunikációs csoport, kognitív határterületek.

A rehabilitációs szakemberek képzésében és a konferenciákon egyaránt erős képviselője lett a logopédiai szakterületnek, az intézetünknek is. Az Orvosi Rehabilitáció Fizikális Medicina Magyarországi Társaság (ORFMMT) keretén belül 2013-ban megalakult a Klinikai Logopédia Szekció munkacsoport. Az alakulóülést egy tudományos fórum keretein belül 2013. szeptember 24-én az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézetben tartották, a megválasztott elnök dr. Mészáros Éva, a titkár Kotra Mónika lett. Nemcsak hazai, de külföldi képzéseken és konferenciákon vettek részt munkatársaink,

tartottak előadásokat, melyet intézetünk is támogatott. A Magyar Logopédusok Szakmai Szövetségének (MLSZSZ) dr. Mészáros Éva lett a küldötte az uniós, nemzetközi szakmai szervezetbe (CPLOL - Standing Liaison Committee of Speech and Language Therapists / Logopedists in the European Union). Éva az oktató tevékenységét az ELTE Bárczi Karán is folytatta, a BA- majd MA-képzésben is hosszú éveken át tanította a klinikai tárgyakat. Éva kezdeményezője, szervezője volt a hiánypótló képzésként megjelenő Logopédiai rehabilitáció szakirányú továbbképzésnek, melynek fókuszpontja a klinikai kórképekkel kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismeretek bővítése a már klinikumban dolgozó szakemberek számára. Az önálló logopédiai MA-képzés kidolgozásában is részt vett, ennek különleges jelentősége, hogy egyedülálló képzési lehetőséget biztosít az alapképzést végzett logopédusok továbbtanulásában.

Ezúton köszöni és köszöni az elmúlt évek áldozatos munkáját az OORI vezetése és a jelenlegi logopédus-munkacsoport: Bóla Emília, Buzás Lili, Földesi Ozvald Nóra, Magyar Csenge, Németh Mariann, Szöllősi Izabella, Zakariás Lilla.